

ПРОТЕКТОРНИЙ ВПЛИВ ПІРАЦЕТАМУ НА СТРЕСОРНУ ДЕГРАДАЦІЮ ГЛІКОПРОТЕЇНІВ В КІСТКОВІЙ ТКАНИНІ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ ЩУРІВ

Л.І. Волошина

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

В попередніх дослідженнях (В.Г. Ковалев, 1990; Т.А. Воронина, 1991) виявлена стреспротективна дія ноотропного препарату пірацетаму (П) і його захисний вплив на морфологічні зміни в нижньощелепній кістці на фоні хронічного емоційно-больового стресу (Л.І. Волошина, 1995). Відомо, що пошкодження кісткової тканини веде до появи сіалових кислот — кінцевих мономерів глікопротеїдів. Мета нашої роботи — вивчити вплив П на стан глікопротеїнів в сироватці крові та кістковій тканині нижньої щелепи щурів в умовах емоційно-больового стресу (ЕБС), а також при його поєднаній дії з травмою нижньощелепної кістки. Вміст сіалових кислот (СК) визначали по закінченні ЕБС, а також на 7-у, 14-у і 21-у добу після моделювання дефекту нижньої щелепи. Стресорний вплив викликав достовірне збільшення вмісту СК в сироватці крові і в кістковій тканині нижньої щелепи (в 1,9 та 4,0 рази відповідно). На фоні введення П (50 мг/кг щурам вміст СК в досліджуваних тканинах зменшувався порівняно до показників тварин, які не отримували препарат. При поєднаній дії двох негативних факторів під впливом П вміст СК в сироватці крові та в нижньощелепній кістці нормалізувався на 14-у добу. В цих же умовах експерименту на 21-у добу спостерігалось подальше зниження вмісту СК в кістковій тканині нижньої щелепи.

Таким чином, пірацетам попереджував стресорну деградацію глікопротеїнів в кістковій тканині нижньої щелепи щурів, а також при її травмі на фоні хронічного ЕБС найбільш виражений на 14-у добу після моделювання дефекту.